

Załącznik do uchwały Nr LVI/419/2022

Rady Gminy w Mircu

z dnia 28 grudnia 2022 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

DLA GMINY MIRZEC NA LATA 2023 - 2028

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.
2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej.
3. Diagnoza środowiska lokalnego.
4. Założenia programu na lata 2023-2028.
5. Monitorowanie i sprawozdawczość.
6. Finansowanie.
7. Przewidywane efekty.
8. Okres realizacji.
9. Harmonogram programu.

1. WSTĘP

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 - 2028 obejmuje zadania, które na Gminę Mirzec nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizacja Programu, w szczególności w obszarach profilaktyki, ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą oraz oddziaływań wobec osób stosujących przemoc jest nastawiona na redukcję zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Mirzec oraz na wzrost efektywności podejmowanych działań.

Prawo do ochrony przed przemocą w rodzinie jest jednym z obowiązków państwa, którego zaniechanie może być uznane za naruszenie praw człowieka. Ustawodawca stworzył system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wprowadzono także m.in. ustawową definicję przemocy w rodzinie oraz dokonano podziału zadań pomiędzy wszystkie szczeble samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania temu zjawisku. Wydaje się bowiem, że jedynie regularna międzysektorowa współpraca wielu instytucji (ośrodków pomocy społecznej, służb mundurowych, organizacji pozarządowych, sądownictwa, oświaty, ochrony zdrowia, etc.) może być przyczynkiem do realnego zmniejszenia liczby dokonywanych aktów przemocy w środowisku domowym. Wdrożenie w życie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

Głównym celem gminnego programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Mirzec, a tym samym budowanie skutecznie działającego systemu uwzględniającego lokalne uwarunkowania i rozmiary zjawiska. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Mirzec.

2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Rodzina jest pierwszą podstawową grupą społeczną mającą największy wpływ na rozwój człowieka. To w niej kształtuje się osobowość i rozwija tożsamość. To w niej utrwalane są nasze postawy, adaptowane normy społeczne i moralne. Na ich podstawie wypracowywane są wzory zachowań i sposoby radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych. Rodzina, tak jak każda grupa społeczna tworzy własną historię i rządzi się własnymi wypracowanymi utrwalonymi wzorami zachowań, mechanizmami obronnymi, które nie zawsze

wpływają na poprawność funkcjonowania jej członków zarówno wewnątrz rodziny, jak i w społeczeństwie. Prawidłowe relacje w rodzinie, oparte m.in. na wzajemnym szacunku, dbaniu o potrzeby, jak również emocjonalne przyjęcie procesu zmian nieustannie w nich zachodzących - to podstawa prawidłowego funkcjonowania i rozwoju wszystkich członków rodziny. Każda z sytuacji problemowych w rodzinie rozwiązywana jest z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich osób, dając tym samym możliwość rozwoju, poczucia sprawstwa ale i bezpieczeństwa. Każdy członek rodziny spełnia swoją rolę. Istotną kwestię stanowi podział m.in. władzy, która w ręku opiekunów ma za zadanie zapewnić rozwój i bezpieczeństwo. Stąd pojęcie struktury w grupie społecznej jaką jest rodzina ma ogromne znaczenie. Elementy „struktury” czy „władzy” funkcjonują również w rodzinach mających charakter dysfunkcyjny. Do takich należą i te w których dochodzi do przemocy i to ona wpływa na relacje oraz funkcjonowanie poszczególnych jej członków. Przemoc definiowana jest poprzez różne dziedziny nauki, stąd często określana jest jako wieloaspektowa. Każdorazowo widziana jest jednak jako intencjonalne działanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Przemoc w rodzinie zwana również przemocą domową, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc ma kilka charakterystycznych cech:

- **jest intencjonalna** – stanowi zamierzone działanie (lub zaniechanie działania) ukierunkowane na drugiego człowieka. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary,
- **siły są nierówne** – we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i przewagę tę wykorzystuje do osiągnięcia swojego celu. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. Źródłem dysproporcji sił są zazwyczaj wiek, płeć, stan zdrowia oraz różne zależności, np. ekonomiczna czy relacja dziecko - rodzic. Owo wykorzystanie siły i władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny jest elementem najbardziej znaczącym w przemoc domowej,
- **narusza prawa i dobra osobiste** – sprawca wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności asymetrię sił i władzy i narusza podstawowe prawa człowieka np. prawo do godności, szacunku czy nietykalności cielesnej,
- **powoduje cierpienie, ból i krzywdy moralne** – sprawca naraża życie i zdrowie ofiary na poważne szkody, w tym szkody przeżywane bardzo subiektywnie. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara traci zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną.

Tabela nr 1. Rodzaje i formy przemocy

Rodzaj przemocy	Definicja przemocy	Formy przemocy	Skutki
Przemoc fizyczna	wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej	uszkodzenia ciała, urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia, choroby powstające w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczucie zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne

			pomocy itp.	
Przemoc psychiczna	umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych		poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb itp.	Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, poczucia własnej wartości, godności, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu, wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, uzależnienie od prześladowcy, stały strach, ciągły lęk, utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, zaburzenia snu.
Przemoc seksualna	wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy		sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych form i praktyk seksualnych, krytyka zachowań seksualnych itp.	Obrażenia fizyczne, ból, cierpienie, obniżona samoocena i poczucia własnej wartości, utrata poczucia własnej atrakcyjności, godności, zaburzenia seksualne, uogólniona obawa przed przedstawicielami płci sprawcy przemocy.
Przemoc ekonomiczna	działania prowadzące do całkowitego finansowego		Ogół działań mających na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy;	Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokajanie

Inną niż opisywane wyżej formy przemocy jest zaniedbanie. Stanowi ono ogół zachowań polegający na niezaspokajaniu potrzeb zarówno fizycznych jak i psychicznych, naruszenie obowiązku opieki względem zależnych osób bliskich. Zaniedbanie jest formą przemocy ekonomicznej i objawia się jako np.: nie przekazywanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: jak np. mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka itp. W konsekwencji powoduje stopniowe wycofywanie się osoby doświadczającej przemocy z wszelkiej aktywności.

Stosunkowo nową formą przemocy jest Cyberprzemoc (przemoc elektroniczna) – stosowana poprzez: prześladowania, zastraszenia, nękanie, wyśmiewanie innych z wykorzystywaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.

Wyżej wymienione formy niewłaściwego traktowania drugiego człowieka w zasadzie nie występują osobno. Przemocy fizycznej najczęściej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc seksualna często współwystępuje z przemocą fizyczną i psychiczną.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- **Faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Sprawca jest stale poirytowany i prowokuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację zaspakajając żądania partnera i robiąc wszystko by poprawić mu nastrój. Często sama obarcza się winą za jego zachowanie i dąży do zadośćuczynienia i uszczęśliwienia sprawcy. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, które spiętrzają napięcie. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja,
- **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może się zakończyć dramatycznie: pobiciem, uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. W trakcie ataku ofiara robi wszystko, żeby ochronić siebie i uspokoić partnera. Zabiegi te jednak rzadko przynoszą pożądany skutek. Wraz z ustaniem aktu przemocy ofiara znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to, co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w tej fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się na wezwanie pomocy i złożenie skargi, a więc początkują interwencję w sytuacji przemocy w rodzinie. Jeśli osoba zagrożona przemocą nie zgłosi się do właściwych instytucji po pomoc, jest to ostatni moment by przerwać cykl przemocy, nim rozpocznie się ona na nowo,
- **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego, co się stało i obiecuje, że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził, staje się miły, uczynny. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, w to, że się zmienił, bo z całych sił pragnie, żeby tak właśnie było. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

Poniższa tabela ukazuje fazy cyklu przemocy z opisem zachowania osoby stosującej przemoc oraz osoby doświadczającej przemocy.

Tabela nr 2 Cykle przemocy – charakterystyka zachowań

Faza cyklu przemocy	Zachowania sprawcy	Zachowania ofiary
Narastania napięcia	Kumulacja negatywnych emocji. Postawa krytykująca.	Poczucie odpowiedzialności za samopoczucie sprawcy. Postawa unikająca.
Gwałtownej przemocy	Utrata kontroli nad swoim zachowaniem. Eksplzja agresji oraz jej wyładowanie w akcie przemocy	Poczucie bezradności, wstydu, przerażenia, bezsilności, oszołomienia oraz winy.
Miodowego miesiąca	Próba zrehabilitowania swojego zachowania przed ofiarą, oraz samym sobą.	Poczucie wyparcia z pamięci zaistniałej sytuacji i wiara w zmianę partnera, oraz incydentalność aktu przemocy.

Wskazane wyżej fazy cyklu przemocy powtarzają się. Trwają niejednokrotnie przez wiele lat. Cechą charakterystyczną jest fakt, że przemoc w każdym z następných cyklów jest jeszcze gwałtowniejsza, przy czym zwykle skracają się fazy „miodowego miesiąca”, po pewnym czasie faza ta zupełnie znika i pozostają tylko dwie. Ważną informację stanowi fakt, że powtarzanie się wyżej opisanych zachowań prowadzi do zmian osobowościowych i zaburzeń psychicznych czego przykładem jest m.in.:

- wyuczona bezradność charakteryzująca się m.in. biernością, bezradnością, pasywnością, czy brakiem poczucia sprawstwa,
- zjawisko „prania mózgu”, które odnosi się do utrwalania zmian ofiary w postrzeganiu siebie,

- efekt „psychologicznej pułapki” prowadzący do całkowitego dostosowania się do wymagań partnera. Ofiarami przemocy niejednokrotnie są małe dzieci. Proces socjalizacji w rodzinie dysfunkcyjnej przebiega według takich samych reguł jak w rodzinie, w której zachowane są prawidłowe wzorce. W młodym człowieku może się kształtować niewłaściwy obraz zachowań w sensie fizycznym oraz psychicznym. W procesie poznawczym, który jest ściśle związany z rozwojem fizycznym – dziecko przyjmuje wzorce zachowań swoich najbliższych. Konsekwencje funkcjonowania w opisywanym typie rodziny niejednokrotnie mają wpływ na dorosłe życie. Stosowanie przemocy stanowi tzw. przekaz międzypokoleniowy. Opisane wyżej mechanizmy znacząco wiążą się z dużą rolą jaką odgrywają stereotypy i przekonania uwarunkowane kulturowo.

Mechanizmy przemocy:

- 1) syndrom wyuczony bezradności - jest poddaniem się, zatrzymaniem działania, które wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi nie będzie to miało znaczenia dla zmiany sytuacji. Przejawia się w biernym znoszeniu przez ofiarę zachowań krzywdzących, pomimo, że czasem ma ona świadomość, że zachowania te są bezprawne, naruszają prawa osobiste i normy społeczne. Ofiara ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że sprawca nie powinien tak postępować, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania;
- 2) zjawisko prania mózgu - to mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby osoba doświadczająca przemocy w rodzinie funkcjonowała zgodnie z życzeniem sprawcy. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się sprawcy. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody;
- 3) zespół stresu pourazowego PTSD (ang. posttraumatic stress disorder) - to zaburzenia lękowe występujące u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natręctwa wspomnienia, koszmary senne;
- 4) proces wiktyimizacji - konsekwencją zespołu zaburzeń stresu pourazowego jest proces stawiania się ofiarą, który nazywany jest wiktyimizacją. Jest to pokrzywdzenie, czyli doznanie krzywd i szkód w wyniku jakiegoś zdarzenia, a także działania prowadzące do tego, że dana osoba staje się ofiarą przemocy. Pokrzywdzenie takie obejmować może szkody materialne, krzywdy moralne, zmiany w psychice. Wiktyimizacja pierwotna to proces stawiania się ofiarą w wyniku popełnienia przestępstwa, jego konsekwencją jest wyrządzenie przez sprawcę szkody ofierze. Doznanie szkody podlega zazwyczaj subiektywnej ocenie, dlatego skutki wiktyimizacji ofiara odczuwa indywidualnie. Wiktyimizacja degradująco zmienia poczucie tożsamości. Osoba pokrzywdzona traci podstawowe poczucie bezpieczeństwa, zaufanie do siebie, zaczyna źle myśleć o sobie. Badania pokazują, że każda wiktyimizacja może zwiększać podatność na ponowne stanie się ofiarą. Zwraca się uwagę na ryzyko wystąpienia wiktyimizacji wtórnej, kiedy ofiara przestępstwa ponownie doznaje krzywdy i cierpienia wskutek niewłaściwych procedur procesowych. Chodzi np. o wielokrotne przesłuchiwanie ofiar przestępstw na tle seksualnym. W przypadku wiktyimizacji wtórnej osoba pokrzywdzona oprócz pokrzywdzenia przestępstwem może doznać powtórnie krzywd przez reakcję społeczeństwa na jej pokrzywdzenie, jak niewiara w to, co pokrzywdzony mówi, pomniejszanie tragizmu i znaczenia raniących doświadczeń, jak również obwinianie pokrzywdzonego lub naznaczanie negatywnymi określeniami.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest świadomość, że:

- 1) najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doświadczającej krzywdy i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna;
- 2) za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca;
- 3) zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy w rodzinie.

U osób poddawanych długotrwałej przemocy można wyodrębnić pewien zespół cech charakterystycznych:

- 1) niska samoocena;
- 2) bierne mechanizmy radzenia sobie;
- 3) wysoka zależność od partnerów;
- 4) niepokój i depresja;
- 5) izolacja społeczna;
- 6) zinternalizowane poczucie winy;
- 7) podporządkowanie się;
- 8) ambiwalentne poczucie lojalności – ofiara często chce zatrzymać przemoc, ale jednocześnie chce utrzymać relację ze sprawcą;
- 9) zniekształcone atrybucje – irracjonalne sposoby wyjaśnienia zachowań sprawcy
- 10) nadużywanie alkoholu i narkotyków;
- 11) choroby związane ze stresem.

Pośród członków rodziny, w której dochodzi do przemocy charakterystyczne są postawy takie jak: dominacja i uległość. Każdorazowo, gdy spotykamy się ze zjawiskiem przemocy mamy do czynienia ze zjawiskiem zależnym od udziału człowieka, co oznacza, że jest on zdolny do radzenia sobie ze złością, która czyni go sprawcą. Każdy człowiek ponosi odpowiedzialność za to co robi z pojawiającym się u niego uczuciem złości. Przyjmowanie postawy przepelnionej agresją oraz wyrażanie jej poprzez stosowanie przemocy ma niejednokrotnie swój początek w przekazie międzypokoleniowym. Nie należy jednak normy tej uogólniać.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeksu postępowania karnego.

Najczęściej podejmowanymi oddziaływaniami na rzecz pomocy ofiarom są: interwencja, udzielanie schronienia, informacja, edukacja, wsparcie emocjonalne, wsparcie psychologiczne, terapia, pomoc prawna, pomoc pedagogiczna, pomoc materialna. Procedura postępowania wobec problemu przemocy w rodzinie wiąże się ściśle z przepisami wskazanymi w Rozdziale I. Warto zaznaczyć, że w ramach procedury Niebieskie Karty Zespół Interdyscyplinarny, bądź grupa robocza na podstawie art.12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz na podstawie art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego zawiadamia prokuraturę lub policję o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na podstawie art. 12a nadaje uprawnienie związane z procedurą postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą. Decyzję tę podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Kolejnym przykładem działań podejmowanych zgodnie z zasadą niesienia profesjonalnej pomocy jest systematyczny monitoring sytuacji w rodzinie. Dzięki temu możliwa jest weryfikacja, kontynuacja wsparcia oraz ciągła aktualizacja planu pomocy.

3. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba ludności w Gminie Mirzec wynosiła 8 200 (4 095 kobiet, 4 105 mężczyzn), w tym:

- 1 609 osób do 18 roku życia (761 kobiet, 848 mężczyzn),
- 4 781 osób w wieku produkcyjnym (2141 kobiet, 2640 mężczyzn),
- 1 810 osób w wieku poprodukcyjnym (1191 kobiet, 619 mężczyzn).

Na terenie gminy Mirzec pomoc osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy świadczą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu;
- 2) Dzielnicy;
- 3) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- 4) Punkt Konsultacyjny;
- 5) Szkoły z terenu Gminy Mirzec;
- 6) Placówki służby zdrowia.

Diagnozę środowiska lokalnego dotyczącą przemocy sporządzono na podstawie zebranych informacji z:

- 1) Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach;
- 2) Szkół z terenu gminy Mirzec;
- 3) Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Bazy danych GOPS w Mircu.

Posterunek Policji jest jednostką, która najczęściej ma do czynienia ze sprawcami i ofiarami przemocy domowej. Ścisłe współpracuje z instytucjami ustawowo odpowiedzialnymi za pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy. Realizuje procedurę „Niebieskiej Karty”.

W wyniku analizy uzyskanych danych z Komendy Powiatowej Policji ustalono, że:

Rok	Liczba interwencji domowych	Liczba „Niebieskich Kart”	Liczba przyjętych zawiadomień z art. 207 k.k.	Liczba skierowanych spraw do sądu	Liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia
2019	77	47	36	19	27
2020	75	71	51	26	25
2021	61	55	52	27	25

Z danych ilościowych Posterunek Policji w Mircu wynika, że prawie każda interwencja Policji kończy się założeniem „Niebieskiej Karty”.

O wszystkich niebieskich kartach sporządzonych przez Funkcjonariuszy Policji powiadamiany jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również Przewodnicząca Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu**.

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz analizy dokumentów (głównie w oparciu o dane zawarte w wywiadach środowiskowych) wynika, że występowanie zjawiska przemocy na przestrzeni ostatnich lat stało się tematem, o którym częściej się mówi. Jednak jest to nadal temat wstydlivy dla rodziny, często ukrywany, aż do chwili zaistnienia sytuacji konfliktowych połączonych z przemocą fizyczną.

W ramach funkcjonowania Ośrodka rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy są objęte pomocą w formie poradnictwa, pracy socjalnej, mogą również skorzystać z bezpłatnych porad specjalisty ds. przemocy.

Z danych statystycznych GOPS (sprawozdanie z roku 2019) wynika, iż udzielono pomocy finansowej 147 rodzinom (42 rodziny) z powodu przemocy, w roku 2020 pomocy finansowej udzielono 145 rodzinom (59 rodzin) z powodu przemocy, w roku 2021 pomocy finansowej udzielono 142 rodzinom (47 rodzin) z powodu przemocy. Na przełomie lat 2019-2021 GOPS przeprowadził 119 interwencji kryzysowych (w 2019 r. – 42 interwencje; w 2020r. – 24 interwencje; w 2021r. – 53 interwencje).

Z danych ustalonych w trakcie przeprowadzonych przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych wynika, że zjawisko przemocy domowej ujawniane jest stosunkowo rzadko. Dane liczbowe Ośrodka dotyczące przemocy nie odzwierciedlają w pełni faktycznej i rzeczywistej skali problemu jaki występuje na terenie gminy. Rodziny dotknięte przemocą bardzo niechętnie zgadzają się na uruchomienie

procedury „Niebieska Karta” oraz podjęcie współpracy z instytucjami niosącymi pomoc (policją, oświatą, służbami społecznymi).

Pracownicy socjalni w środowiskach rodzin coraz częściej obserwują zjawisko zaniedbywania dzieci w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Z tego powodu, niektóre rodziny dla poprawy funkcjonowania otrzymują wsparcie poprzez nadzór kuratora ustanowionego przez Sąd oraz wsparcie asystenta rodziny z GOPS. W 2021 r. asystent rodziny pracował z 9 rodzinami.

W 2011 roku Zarządzeniem Wójta Gminy w Mircu Nr 18/2011 z dnia 30.03.2011r. został powołany **Zespół Interdyscyplinarny**, który podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 9a ust. 3, ust 4, ust 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji działających na terenie Gminy w Mirzec.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających w celu przeciwdziałania temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez działania grup roboczych;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Z dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż:

Rok	Liczba zarejestrowanych „Niebieskich Kart”	Liczba powołanych Grup Roboczych	Liczba spotkań Grup Roboczych	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”	
				z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań
2019	50	42	76	29	0
2020	74	59	51	37	0
2021	60	47	93	37	0

W ramach procedury „Niebieskich Kart” udzielana jest pomoc w niezbędnym zakresie w zależności od potrzeb i oczekiwań rodziny. W szczególności pomoc udzielana jest w postaci poradnictwa specjalistycznego tj. prawnego, psychologicznego, rodzinnego, socjalnego, pracy socjalnej, jak również terapeutycznego dla sprawców przemocy (program korekcyjno - edukacyjny).

Gminna Komisja d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa przy Urzędzie Gminy w Mircu na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119, z późn. zm.).

Co rocznie opracowuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Poprzez realizację określonych w nim celów wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień oraz dysfunkcji związanych z nadużywaniem alkoholu u dorosłych i młodzieży.

Z danych uzyskanych GKRPA wynika, że:

rok	Liczba złożonych wniosków ogółem	Liczba złożonych wniosków przez Zespół Interdyscyplinarny	Liczba wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego

2019	69	21	2
2020	30	9	0
2021	45	17	5

W ramach działań Punktu Konsultacyjnego osoby oraz rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy mogą skorzystać z bezpłatnych porad udzielanych przez psychologa ds. uzależnień i współzależnień oraz terapeuty ds. przemocy.

W **Punkcie Konsultacyjnym** w 2019r. udzielono 480 porad; w 2020r. udzielono 144 porady; w 2021r. udzielono 229 porad.

Na terenie Gminy Mirzec znajduje się **8 szkół**, gdzie pracuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna działająca na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Na podstawie informacji otrzymanych od nauczycieli ustalono, że przemoc w szkołach występuje nie tylko na terenie szkół, ale również poza szkołą.

Zachowania agresywne najczęściej bywają jednorazowe bądź incydentalne. Charakterystyczną cechą agresji jest więc to, że jej sprawca i ofiara nie pozostają nimi na zawsze, często „zamieniają się” swoimi rolami.

Rodziny mają również możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów zatrudnionych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Starachowicach.

Reasumując powyższe, aby zniwelować skutki przemocy należałoby podjąć działania, preferencyjne, które pozwolą zahamować zjawisko w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Urząd Gminy;
- 3) Posterunek Policji w Mircu;
- 4) Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach;
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 6) Punkt Konsultacyjny;
- 7) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Starachowicach;
- 8) 8 - Szkół Podstawowych, 2 Przedszkola, Klub Dziecięcy „Bączek”;
- 9) Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej;
- 10) Biblioteka i Ośrodek Kultury Gminy Mirzec .

ANALIZA SWOT

Mocne strony:	Słabe strony:
1. Dobrze przygotowana kadra działająca na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy. 2. Dobra współpraca między instytucjami działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy. 3. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i dzielnicowych. 4. Profesjonalizm i wypracowane standardy przez osoby zajmujące się udzielaniem wsparcia i pomocy.	1. Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych rodzin. 2. Problemy ekonomiczne rodzin. 3. Niewystarczająco rozbudowana infrastruktura socjalna gminy, powiatu.
Szanse:	Zagrożenia:
1. Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy	1. Niska świadomość społeczna.

<p>niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.</p> <p>2. Podnoszenie kwalifikacji kadry działającej na rzecz przeciwdziałania przemocą poprzez zdobywanie nowych umiejętności.</p> <p>3. Podejmowanie działań zmierzających do podniesienia świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przemocą w rodzinie.</p> <p>4. Dobra współpraca i podejmowanie wspólnych działań z samorządem gminnym na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.</p>	<p>2. Nieujawnianie istotnych zjawisk przemocą w rodzinie.</p> <p>3. Mała wydolność wychowawcza rodziców.</p> <p>4. Brak reakcji środowiska na ujawnianie problemów przemocą.</p> <p>5. Problemy alkoholowe członków rodzin.</p> <p>6. Negatywne wzorce zachowań w rodzinie.</p>
---	--

Zjawisko przemocą w rodzinie od wielu lat traktowane jest jako poważny problem społeczny. Mimo, iż w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, o przemocą w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważne zaburzenie w funkcjonowaniu rodziny. Zaburzenie, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, niejednokrotnie tragicznych skutków psychologicznych.

Problem przemocą wymaga zatem podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu „Przeciwdziałania przemocą w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocą w rodzinie”.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocą w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocą w Rodzinie w Gminie Mirzec na lata 2016-2022 stwierdza się, iż liczba Niebieskich Kart oraz liczba interwencji Policji związanych z przemocą domową jak również ilość wniosków złożonych do GKRPA uległa zwiększeniu. Wzrosła liczba zakończonych „Niebieskich Kart”, co oznacza wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego na temat zjawiska przemocą oraz oferty pomocowej.

Dla profesjonalnego wsparcia zgodnie z harmonogramem programu osoby wchodzące w skład zespołu interdyscyplinarnego brały udział w szkoleniach z zakresu podejmowania działań na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocą.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU NA LATA 2023-2028

Program jest dokumentem, którego głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocą, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemocą; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocą w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocą w rodzinie wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocą w rodzinie.

W Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływanie wobec różnych grup odbiorców:

- **profilaktyka:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie,
- **ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych),
- **oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami,
- **podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocą w rodzinie:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocą w rodzinie.

CELE I ZADANIA PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Mirzec.

CELE SZCZEGÓŁOWE

I. Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie

Zadanie 1

Diagnoza i analiza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Mirzec

Działania:

- 1) analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 2) prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty,
- struktura rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty,
- liczba posiedzeń grup roboczych,
- dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie,
- coroczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Zadanie 2

Udział w kampaniach społecznych mających na celu zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu problemu przemocy.

Działania:

- 1) zakup i rozpropagowanie plakatów, ulotek, broszur opisujących mechanizmy przemocy oraz promujących metody wychowawcze bez udziału przemocy;
- 2) organizowanie, Kampanii Społecznych poruszających tematykę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Gminna Komisja do spraw przemocy,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Szkoły z terenu Gminy Mirzec.

Wskaźniki:

- liczba zakupionych i rozpropagowanych plakatów, ulotek, broszur,
- liczba kampanii.

Zadanie 3

Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla osób i rodzin zagrożonych przemocą.

Działania:

nawiązywanie współpracy z działającymi na terenie powiatu stowarzyszeniami świadczącymi pomoc rodzinom ze zdiagnozowanym problemem przemocy.

Realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszenie „Przystań”.

Wskaźniki:

- liczba osób/rodzin objętych wsparciem stowarzyszenia,
- liczba sprawców przemocy skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego stosujących przemoc w ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Zadanie 4

Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół wszystkich szczebli.

Działania:

- 1) zapoznavanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas spotkań;
- 2) prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców w zakresie wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 3) prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe – szkoły z terenu Gminy Mirzec,
- Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba spotkań z rodzicami,
- liczba rodziców objętych pomocą indywidualną,
- liczba przeprowadzonych zajęć dla uczniów,
- liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach.

II. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie

Zadanie 1

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Działania:

- 1) poradnictwo socjalne, psychologiczne;
- 2) praca socjalna;
- 3) wsparcie materialne;
- 4) realizacja procedury Niebieskie Karty;
- 5) pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- 6) zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom;

7) zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Posterunek Policji,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Punkt konsultacyjny do spraw przemocy,
- Stowarzyszenie „Przystań”,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych poradnictwem,
- liczba udzielonych porad,
- liczba osób objętych pomocą finansową,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba osób korzystających z terapii,
- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy,
- liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia,
- liczba dzieci odebranych z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Zadanie 1

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Działania:

- 1) podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskie Karty;
- 2) informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) kierowanie sprawców przemocy do Punktu Konsultacyjnego do spraw „Przemocy”;
- 4) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach w zakresie realizacji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie – kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie;
- 5) zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie i nadużywających alkoholu do GKRPA.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach,
- Posterunek Policji w Mircu,

- Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Punkt Konsultacyjny do spraw przemocy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki służby zdrowia,

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,
- liczba osób, które ukończyły Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,
- liczba osób objętych pomocą Punktu Konsultacyjnego do spraw przemocy,
- liczba osób objętych pomocą Terapeuty do spraw osób uzależnionych i współuzależnionych,
- liczba sporządzonych formularzy - Niebieska Karta Część D,
- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy,
- liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 2

Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doświadczających przemocy.

Działania:

- 1) zatrzymanie osób stosujących przemoc w rodzinie w związku z popełnieniem przestępstwa znęcania się nad rodziną;
- 2) wydanie przez funkcjonariuszy policji nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie;
- 3) stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych, takich jak: dozór policji, zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą, zakaz zbliżania się do niej na ściśle określonej odległość, nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu, tymczasowe aresztowanie.

Realizatorzy:

- Prokuratura Rejonowa w Starachowicach,
- Posterunek Policji w Mircu,
- Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach,
- Sąd Rejonowy w Starachowicach.

Wskaźniki:

- liczba zatrzymań sprawców przemocy w rodzinie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się,
- liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji nakazów opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do osób pokrzywdzonych,
- liczba zastosowanych przez prokuratora środków zapobiegawczych.

IV. Profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy

Zadanie 1

Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

Działania:

- 1) szkolenia resortowe;
- 2) szkolenia interdyscyplinarne.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie – dla służb danego resortu,
- liczba szkoleń interdyscyplinarnych,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Zadanie 2

Doskonalenie strategii współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

- 1) organizowanie spotkań i prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 2) doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy;
- 3) wymiana informacji i doświadczeń między podmiotami realizującymi procedurę Niebieskie Karty.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- liczba podmiotów współpracujących.

5. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu i Zespół Interdyscyplinarny składają do dnia 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Mircu.

6. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mirzec będą środki finansowe z budżetu Gminy.

7. PRZEWIDYWANE EFEKTY:

- 1) zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc;

- 2) podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej dotyczącej problematyki przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie wiedzy w zakresie przemocy w rodzinie, kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy i pomocą dla osób dotkniętych tym problemem;
- 4) usprawnianie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą;
- 5) ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.

8. OKRES REALIZACJI

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a ich założone efekty zależą od ścisłej współpracy wszystkich podmiotów.

Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie:

- 1) konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań;
- 2) uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych działań,
- 3) upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy;

Program będzie realizowany w okresie od maja 2023 roku do grudnia 2028 roku.

9. HARMONOGRAM PROGRAMU

Harmonogram działań podejmowany w ramach programu przeciwdziałania przemocy:

Zadania	Terminy VI-XII. 2016; I-XII.2017-2022											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego			x			x			x			x
3. S p 3. Specjalistyczna pomoc prawna oraz psychologiczna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4. Udział w specjalistycznych szkoleniach dot. przemocy dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego			x			x					x	
5. Prowadzenie kampanii informacyjnej w postaci broszur, ulotek i plakatów w zakresie poradnictwa i wsparcia dla rodziny,	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6. Działania terapeutyczne dla sprawców przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji,						x	x	x				

instytucji.																			
-------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Program ten jest ciągle „otwarty” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski mające wpływ na jego ulepszenie. Program jest dokumentem podlegającym ewaluacji i monitoringowi.